

Referat - Rådsmøte 28.11.24

Tid: 13.00- 16.00

Sted: Pensjonistforbundet, Torggata 15

Til stede:

Berit Brørby (leder), Stian Slotterøy Johnsen (Frivillighet Norge), Aina Strand (HOD), Heidi Gautun (NOVA/OsloMet), Ingeborg Malterud (NHO Service og Handel), Anne Gamme (KS), Arne Halaas (Pensjonistforbundet), Sigbjørn Spurkeland (Husbanken)(Teams) og Bjørn Lindstad (Frivillighet Norge)

Forfall: Jan Hjelle(Husbanken), Jan Davidsen (Pensjonistforbundet) og Anne Cecilie Kaltenborn (NHO Service og Handel)

Sekretariat:

Wenche Halsen og Olav Sæbø (referent)

1. Godkjenning av innkalling og saksliste
 - a. Godkjent
2. Godkjenning av referat fra møtet 10.10.2024
 - a. Godkjent
3. Saker til behandling

Sak 43/2024 – Prosjekt "Enableling ageing in place".

Heidi Gautun, Oslo Met. presenterte prosjektet og plan for fremdrift og gjennomføring. Presentasjon legges ved.

Interessant studie fra Larvik der lege og sosiolog Tor Inge Romøren i Larvik hadde fulgt alle eldre over 80 år. Data, statistikk og intervju viser at 3,2% kvinner, og 1,8% av menn hadde en periode med store funksjonstap. Livsavslutningen har endret seg lite. Flere friske leveår, men slutten lik.

Forutsetninger for trygg aldring i eget hjem. Undersøkelse løper, ingen funn ennå.

- Bredt sammensatt erfaren forskergruppe.
- Samarbeider tett med to kommuner og to bydeler: Åmli, Gjøvik, og bydelene Stovner og Frogner i Oslo. Dekker ulike typer kommuner og lokalsamfunn.
- Hva skjer med eldreomsorgen i ulike typer lokalsamfunn?
- Referansegruppe der bl.a. fra to fra Rådet er representert.

Overordnet mål: Frembringe kunnskap om forutsetninger for trygg aldring i eget hjem.

Bakgrunn: Utfordringer knytt til demografiendringene. Bo trygt hjemme.

Resultatet av prosjektet presenteres sammen med utarbeidet håndbok på en konferanse.

Sak 44/2024 – Pensjonistenes verdi i frivillig innsats - nye tall v/ Ny Analyse/Terje Strøm/Mari Knutsen

Presentasjon legges ved: Verdien av aktive Seniorer

Aktive seniorer bidrar med 56.400 årsverk. Dette er over 4.000 årsverk mere enn i forrige undersøkelse. I kroner utgjør formelt og uformelt frivillighetsarbeid 39,6 mrd. kr.

Frivillig arbeid er forventet å øke. Organisert frivillig arbeid forventes å øke fra 16.800 årsverk i 2030 til 19.200 i 2040. Uformelt frivillig arbeid forventes å øke fra 41.000 i 2024 til 51.000 i 2040.

Se presentasjon for detaljer. (Fremskrivningene tar høyde for utvikling i demografien og lønninger)

Innspill:

- Interessant å se hvor vi ligger i forhold til fremskrivningene.
- Frivilligheten genererer også andre verdier. F.eks. fysisk/psykisk helse, identitetsfølelse og tilliten i samfunnet. Viktig supplement til tall.
- Skille ut frivillig og pårørende arbeid, viktig å synliggjøre.

Sak 45/2024 - Bokostnadsindeksen fra Huseierne v/ Carsten Pihl og Kristin Gydenskog

Se vedlagt pres for detaljer

Carsten Pihl og Kristin Gydenskog fra Huseierne presenterte Bokostnadsindeksen for 2024.

Bokostnadene er doblet på syv år.

Kort om boligmarkedet:

- Eierandel 81%
- Gjennomsnittlig bokostnad: 203 500 kr. per husholdning
- Gjennomsnittlig ved salg: 4,8 mill.
- Eierlinjen, sterk politisk forankring. Trygg ramme, frihet, uavhengighet, mindre forskjeller, bedre vedlikehold og bedre formuesfordeling.
- Tre av fire oppgir trygghet og forutsigbarhet som viktigste grunn til å eie bolig. (Gjelder også for de som leier)

Mange faktorer gir kostnadsøkning: Alt stiger samtidig. Rente, strømkostnader, kom.avg. og vedlikehold. Kom avg. øker når kommunene må oppgradere/bygge ut kommunale tilbud. (vann/avløp mm). Spesielt utfordrende for distriktene, og mange eldre bor der.

Stort spenn i kostnader mellom ulike deler av landet. Sentralt rundt Oslo er dyrest.

Lite stordriftsfordeler for store kommuner.

Fem utfordringer:

Bokostnadene stiger, energieffektivisering, våtere og villere vær, befolkningen blir eldre og den norske boligmodellen er under press.

Kommentar: Retorikken er at vi får mer å rutte med, men dette opplever ikke den enkelte. Dette ser LO også, og det bekymrer. Hvordan skal vi romme dette i den norske arbeidslivsmodellen? Retorikken blir lite reel. Blir harde lønnsoppgjør i årene som kommer.

Tiltak? Bankkonkurransen->lavere renter, Kommunale avgifter-> effektivisering, skadeforebygging gir lavere forsikring, overvannshåndtering..?

Sak 46/2024 – Tilbakemelding fra deltakerne på konferansen Sammen for et aldersvennlig Norge v/senteret

Oppsummeringen sendes ut sammen med referatet.

Sak 47/2024 – Møteplan første halvår 2025

Skjema for datoavklaring sendes ut på nytt.

- Onsdag 04.02.25: Statsråden kommer (14.00 – 15.00)
- Torsdag 24.04.25
- Onsdag 11.06.25

Sak 48/2024 – Info, Nytt fra rådsmedlemmene

Frivillighet Norge:

- Frivillighetsdagen 5/12

NHO:

- ACK-ny jobb. Må utpekes ny person som representerer NHO.
- NHO service og handel: Planlegger rapport om hvordan kommuner organiserer sitt tilbud om matservering til institusjoner og hjemmeboende. Kartlegging og ressursbruk. Fremtidige behov, og drivere. Ønsker partnere til å drive prosjektet.

Nytt fra senteret:

- Arr: 4. feb.: Frokostseminar i HDIR: Presenterer artikkelserien "Seniorer i Norge". 8 ulike tema. Totalbilde på hvordan det ser ut. Presenteres sammen med SSB. Undersøkelsen er videreført fra Statens seniorråd og oppdatert med ferske tall.

Berit takker for året i rådet. Rådet har i 2024 utviklet seg videre som råd/tenketank.

Eventuelt:

Folkehelselover er på høring. Relevant mtp. samarbeid og medvirkning. Senteret lager utkast på vegne av rådet. WH sender det ut.

Året ble avsluttet med middag på Markveien mat og vinhus